

[Αρχή Σελίδας 1]

ΤΑΞΗ	Γ ΛΥΚΕΙΟΥ
ΕΞΕΤΑΖΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑ	ΛΑΤΙΝΙΚΑ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΥ
ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ	03/05/26

Κείμενα

1. Hercules boves Geryōnis ex Hispaniā in eum locum adduxisse dicitur, ubi postea Rōmulus urbem Rōmam condidit. Prope Tiberim fluvium Hercules boves refecisse fertur et ipse de viā fessus ibi dormivisse. Tum Cacus pastor, fretus viribus, boves quosdam in speluncam caudis traxit aversos.
2. Cato attulit quodam die in curiam ficum praecocem ex Carthagine ostendensque patribus «Interrogo vos» inquit «quando hanc ficum decerptam esse putetis ex arbore». Cum omnes recentem esse dixissent, «Atqui ante tertium diem» inquit «scitote decerptam esse Carthagine. Tam prope a muris habemus hostem! Itaque cavete periculum, tutamini patriam....Neminem credideritis patriae consulturum esse, nisi vos ipsi patriae consulueritis.
3. Caesaris multum interfuit corvum emere; itaque viginti milibus sestertium eum emit. Id exemplum sutorem quendam incitavit, ut corvum doceret parem salutationem.... Audita salutatione Caesar dixit: «Domi satis salutationum talium audio». Tum venit corvo in mentem verborum domini sui: «Oleum et operam perdididi».
4. Tum adulescens, viribus suis confisus et cupiditate pugnandi permotus, iniussu consulis in certamen ruit; et fortior hoste, hasta eum transfixit et armis spoliavit. Statim hostes fuga salutem petiverunt.
5. Tum Scipio, cum se ipsum captum venisse eos existimasset, praesidium domesticorum in tecto conlocavit.... Cum ante vestibulum dona posuissent, quae homines deis immortalibus consecrare solent, domum reverterunt.

Θέματα

A1. Να μεταφράσετε τα παραπάνω αποσπάσματα.

Μονάδες 20

[Αρχή Σελίδας 2]

B1. Να αντιστοιχίσετε τα στοιχεία της στήλης Α με αυτά της στήλης Β.

A	B
1. traxit	α. πυγμαχία
2. tertium	β. πετρέλαιο
3. oleum	γ. τριτοκοσμικός
4. pugnandi	δ. ντίβα
5. deis	ε. τρακτέρ

Μονάδες 10

B2. Να αντιστοιχίσετε κάθε στοιχείο της Α στήλης με ένα στοιχείο της Β στήλης:

A	B
1. Κικέρων	α. “ο πιο καλλιεργημένος ανάμεσα στους Ρωμαίους”
2. Βάρρων ο Ρεατίνος	β. κορυφαίο υπόδειγμα λατινικού λόγου
3. Γάιος Ιούλιος Καίσαρ	γ. καλλιτέχνης του είδους των απομνημονευμάτων
4. Κορνήλιος Νέπωσ	δ. καλλιτέχνης του είδους των απομνημονευμάτων
5. Σαλλούστιος Κρίσπος	ε. εγκαινιάζει στη Ρώμη την ιστορική βιογραφία
6. Βαλέριος Κάτουλος	στ. σκοτεινό φιλοσοφικό έπος
7. Λουκρήτιος	ζ. Μενίππειες σάτιρες σε εκατόν πενήντα βιβλία
8. Βάρρων	η. πηγή έμνευσής του η Λεσβία

Μονάδες 10

Γ1α. Να κλίνετε τις ακόλουθες συνεκφορές: eum locum, quodam die.

[Αρχή Σελίδας 3]

Μονάδες 4

Γ1β. Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για καθεμιά από τις παρακάτω λέξεις:

Hercules: αιτιατική ενικού

boves: δοτική πληθυντικού

ficum: αφαιρετική ενικού

recentem: τα παραθετικά στις υπόλοιπες βαθμίδες

salutatione: ονομαστική ενικού

domi: γενική πληθυντικού

fortior: να σχηματιστεί το επίρρημα και στους 3 βαθμούς

vestibulum: ονομαστική πληθυντικού

deis: γενική ενικού

Μονάδες 10

Γ2α. Να εντοπίσετε 3 απαρέμφατα στο απόσπασμα του πρώτου κειμένου (Μονάδες 1,5) και στη συνέχεια να τα αντικαταστήσετε χρονικά (Μονάδες 1,5).

Μονάδες 3

Γ2β. Να γράψετε τους τύπους που ζητούνται για καθένα από τα παρακάτω

ρήματα:

attulit: β ενικό πρόσωπο προστακτικής ενεστώτα

Interrogo: απαρέμφατο ενεστώτα

[Αρχή Σελίδας 4]

inquit : τον ίδιο τύπο στον παρατατικό

dixit: β ενικό προστακτικής ενεστώτα

audio: αφαιρετική σουπίνου

venit: απαρέμφατο μέλλοντα παθητικής φωνής

perdidi: γενική γερονδίου

ruit: γενική ενικού μετοχής μέλλοντα, θηλυκού γένους

transfixit: α ενικό οριστικής ενεστώτα ενεργητικής φωνής

posuissent: απαρέμφατο ενεστώτα στην άλλη φωνή

Μονάδες 10

Δ1α. Να αναγνωρίσετε συντακτική τους παρακάτω όρους:

Geryōnis:..... στο

Prope Tiberim: στο

ficum:..... στο

Domi: στο

iniussu: στο

Μονάδες 10

Δ1β. Postea Romulus urbem Romam condidit: Να μετατρέψετε την ενεργητική

σύνταξη σε παθητική.

[Αρχή Σελίδας 5]

Δ1γ. “Domi satis salutationum talium audio.” : Να μετατρέψετε τον ευθύ λόγο σε πλάγιο με την εξάρτηση: Caesar dicit.

Μονάδες 5

Δ2α.: Cum omnes recentem esse dixissent, «Atqui ante tertium diem» inquit «scitote decerptam esse Carthagine.: να αναγνωριστεί πλήρως η δευτερεύουσα πρόταση και να αντικατασταθεί ο «cum» με τον «ubi».

Μονάδες 3

Δ2β. Id exemplum sutorem quendam incitavit, ut corvum doceret parem salutationem: Στην παραπάνω περίοδο λόγου, να εντοπίσετε και να αναγνωρίσετε ως προς το είδος τη δευτερευούσα πρόταση. Στην συνέχεια, αφού μεταφέρετε το ρήμα εξάρτησης σε χρόνο ενεστώτα, να κάνετε όλες τις απαραίτητες αλλαγές που συνεπάγονται αυτής της αλλαγής.

Μονάδες 3

Δ2γ. Audita salutatione : Να αναλυθεί η μετοχή σε δευτερεύουσα πρόταση με όλους τους δυνατούς τρόπους.

Μονάδες 3

E1. et fortior hoste, hasta eum transfixit et armis spoliavit.: Να αναγνωριστεί ο

β όρος σύγκρισης και να δηλωθεί με άλλο τρόπο.

Μονάδες 3

E2. Ο υποθετικός λόγος του κειμένου [**neminem credideritis patriae consulturum esse, nisi vos ipsi patriae consulueritis**] είναι εξαρτημένος και για να μεταφερθεί σε άλλο είδος υποθετικού λόγου, πρέπει πρώτα να μετατραπεί στον ευθύ λόγο. Επομένως αν σας δοθεί σε αυτή τη μορφή, δηλαδή στον ευθύ λόγο, θα είναι:

Υπόθεση: **nisi vos ipsi patriae consulueritis** (οριστική συντελεσμένου μέλλοντα)

Απόδοση: **nemo patriae consulet** (οριστική μέλλοντα) [1ο είδος, ανοικτή

[Αρχή Σελίδας 6]

υπόθεση].

Να μετατρέψετε τον υποθετικό λόγο στα άλλα είδη.

Μονάδες 6